

Slavnostni nagovor predsednika Državnega sveta Alojza Kovšce na koncertu ob 15. podelitvi nagrad in priznanj Gerbičevega sklada

(Cerknica, 4. april 2018)

Spoštovana gospa Helena Meško, predsednica Zveze slovenskih glasbenih šol, cenjeni gospod Marko Rupar, župan Občine Cerknica (in župani sosednjih občin), spoštovane nagrajenke in nagrajenci ter vsi dosedanji prejemniki nagrad in priznanj Frana Gerbiča,

člani komisije za podeljevanje nagrad in priznanj na čelu s predsednico komisije gospo Metko Podpečan,

umetniški snovalci koncerta in sodelujoči glasbeniki,

dragi prijatelji glasbe in vsi, ki delujete na področju glasbene vzgoje in izobraževanja, spoštovane gospe in gospodje,

dovolite mi, da vas pozdravim v imenu Državnega sveta - drugega doma našega parlamenta. Z veliko častjo sem sprejel povabilo na letošnji svečani dogodek.

Slovenci smo eden tistih narodov, ki jim je glasbeno izročilo v pesmi in besedi že od davnine položeno v zibelko. Nikakor ni naključje, da je oče naše pisane besede Primož Trubar kmalu po izdaji Katekizma in abecednika izdal še Pesmarico z napotilom, da *naj moji lubi Slovenci prepevajo*.

Še v časih, ko se pravzaprav sploh nismo niti dobro zavedali kdo smo, nas je glasba družila in v nas budila plemenita občutja. V odsotnosti državnosti je glasba gradila, krepila in ohranjala našo identiteto in narodno zavest. Zato ni naključje, da smo v 'pomladi narodov' tudi mi ustanovili svoje prve javne glasbene šole: leta 1807 pri stolnici in nato leta 1816 pri realki v Ljubljani. Slovenci si lahko upravičeno štejem za velik dosežek, da naš prostor že dve stoletji z razširjeno mrežo glasbenih šol omogoča nadarjenim otrokom intenzivno glasbeno izobraževanje.

Eden posebej zaslužnih mož pri utiranju poti k profesionalizaciji glasbenega šolstva, ter kasneje k ustanovitvi konservatorija, je bil naš cerkniški rojak Fran Gerbič. Poleg bogatega glasbenega ustvarjanja je več kot 30 let požrtvovalno vodil šolo Glasbene matice. Svetovljan, kakršen je bil, se je zelo dobro zavedal pomena glasbenega pismenstva, ki je sestavni in nepogrešljivi del kulturne omike vsakega naroda.

Preteklost nas uči, da kultura nikoli in na noben način ne sme biti postavljena pod vprašaj. Slovenci smo številčno majhni, a kulturno nadvse bogati in raznoliki. Tisto, kar nas je, nas in nas bo tudi v prihodnosti delalo razpoznavne v svetu so naši umetniški, športni in znanstveni dosežki. S tem, ko smo si pred četrtr stoletja priborili neodvisnost, imamo kot suveren narod možnost, da na vseh ustvarjalnih področjih enakopravno z drugimi narodi sledimo odličnosti in presegamo povprečnost. Glasbeni pedagogji ste eden najodličnejših stebrov naše narodne omike.

Kdor potuje po Sloveniji, hitro prepozna, da imamo dobro razvito glasbeno šolstvo, da imamo veliko mladih, ki se glasbi resno posvečajo, in da imamo zaradi tega razvit tisti temeljni potencial, ki nam omogoča, da lahko računamo na visoko glasbeno kulturo tudi v prihodnje. Dosežki naših glasbenikov so dandanes morda premalo medijsko promovirani in odmevni, čeprav le-ti v svetu predstavljajo Slovenijo kot

državo vrhunske kulture in umetnosti. Zato je prav, da se vsake toliko časa postavimo pred zrcalo in se povprašamo tudi o tem, kakšen je naš odnos do lastne kulturne identitete in glasbene umetnosti kot njene nosilke.

Da bi družba danes in v prihodnje bila vredna svojega imena in poslanstva, se mora gibati v smeri celovitega razvoja in delovanja: družbeni organizem mora poleg mišic in možganov imeti in razvijati tudi dušo in srce. Glasbeno izobraževanje v harmoničnem ravnotežju vzgaja tako racionalno kakor čustveno komponento, kar pospešuje celostni razvoj mladega človeka. Zato glasbeni pedagogi ne poučujete le glasbe, temveč učite za življenje.

Ukvarjanje z glasbo – vadenje t.j. igranje inštrumenta, igranje v komornih skupinah, orkestrih in petje v zborih...- spodbuja in krepi sekundarne sposobnosti posameznika, kar ima učinke v vsakodnevnih opravilih v zasebnem kot tudi v profesionalnem življenju. Gre za utrjevanje pomembnih lastnosti kot so kreativnost, vztrajnost, motivacija, strpnost, zmožnost sodelovanja v skupini in pripadnosti kolektivu. Glasbena večšina usmerja v iskanje višjih kvalitete življenja, saj človeka ne le izobražuje, temveč ga tudi kulturno in estetsko vzgaja.

Spoštovani,

v vsakem izobraževanju je zagotovo pomemben začetek. To še posebej velja za področje glasbenega izobraževanja. Poleg staršev imate pri prvih glasbenih korakih in odkrivanju mladih talentov ključno vlogo prav glasbeni pedagogi. Številne generacije glasbenikov so po zaslugi vztrajnosti, trdega dela, predvsem pa odličnega in predanega pedagoškega mentorstva z osnovnošolskega nivoja pot lahko nadaljevale svojo pot na umetniških gimnazijah glasbene smeri in na univerzitetnih dodiplomskih programih. Kot narod smo danes lahko zelo ponosni na številne posameznike in skupine, ki v prvi vrsti dokazujejo visoko kakovost našega glasbenega šolstva z uspehi na koncertnih turnejah, na najzahtevnejših mednarodnih glasbenih tekmovanjih in z zaposlovanjem v najeminentnejših svetovnih orkestrih.

Za vsemi - velikimi in malimi uspehi našega glasbeno aktivnega mladeža - stojite vi - glasbene pedagoginje in pedagogi. Naj bodo letošnja Gerbičeva priznanja zahvala vašemu mojstrstvu - znanju in predanosti v njegovem širjenju. Vaše prizadevno delo je tudi najlepši pomnik Gerbičevemu neutrudnemu prizadevanju za razvoj glasbene umetnosti in s tem za rast našega naroda k kulturni odličnosti.

Iskrene čestitke in zahvala vsem nagrajencem za uspešno delo.

Hvala za besedo.